

VIEŠOJI ĮSTAIGA „EKOAGROS“

PR-06

AUGALŲ TANKUMO SKAIČIAVIMO PROCEDŪRA

4 LEIDIMAS

	Pareigos	Vardas, pavardė, parašas	Data
Parengė	Tikrintojas	Stepas Zakarauskas	2010-05-17
	Tikrintojas	Edvardas Urvakis	
Suderinta	Kokybės vadovas	Tomas Demikis	2010-05-18
Tvirtino	Direktorė	Ona Kazlienė	2010-05-19

 VšĮ „Ekoagros“	AUGALŲ TANKUMO SKAIČIAVIMO PROCEDŪRA PR-06	Leidimo Nr. 4	Lapas 2 iš 6 lapų
		Data: 2010-05-19	

PATVIRTINTA
VšĮ „Ekoagros“ direktoriaus
2009 m. balandžio 28 d.
įsakymu Nr. V-27
(VšĮ „Ekoagros“ direktoriaus
2010 m. gegužės 19 d.
įsakymo V-19 redakcija)

TURINYS

1. PASKIRTIS.....	3
2. NUORODOS	3
3. VEIKSMŲ APRAŠYMAS.....	3
3.1. Pasėlių tankumo skaičiavimas, kai sertifikuojamo lauko dydis iki 5 ha.....	3
3.2. Pasėlių tankumo skaičiavimas, kai sertifikuojamo lauko dydis didesnis nei 5 ha.....	4
3.3. Bulvių ir daržovių augalų tankumo nustatymas, kai sodinama ar sėjama 70 cm tarpueiliais....	4
3.4. Medžių tankumo sodų ir uogynų plotuose nustatymas.....	5
4. ATSAKOMYBĖ.....	6

 VšĮ „Ekoagros“	AUGALŲ TANKUMO SKAIČIAVIMO PROCEDŪRA PR-06	Leidimo Nr. 4	
		Data: 2010-05-19	Lapas 3 iš 6 lapų

1. PASKIRTIS

Ši procedūra nustato vieningą įstaigos taikomą pasėliuose augančių javų, daržovių, bulvių, uogynų augalų ir medžių tankumo ploto vienetu skaičiavimo metodiką.

2. NUORODOS

2.1 EŽŪT - Ekologinio Žemės ūkio taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375 (Žin., 2001, Nr. 1-21; Žin., 2010, Nr. 42-2034)

2.2 Žemės ūkio augalų ligų, kenkėjų ir piktžolių apskaitos metodika, Akademija, Kėdainių r., 1999.

2.3 ŽŪ Agronomo žinynas, Vilnius: Mokslas, 1987.

3. VEIKSMŲ APRAŠYMAS

Procedūra taikoma tuo atveju, jei vertinant pasėlių būklę tikrinimo metu įtariama, kad pasėliuose augančių javų, daržovių, bulvių, uogynų augalų, medžių tankumas ploto vienetu neatitinka EŽŪT 25.4–25.6 punktų reikalavimų.

Tankio reikalavimai netaikomi:

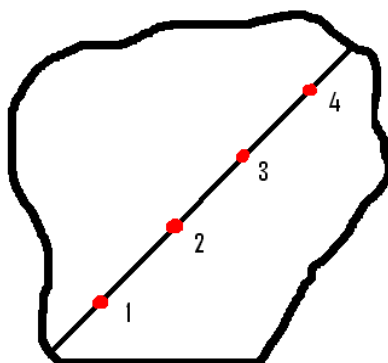
iki 2007 m. įveistiems ekologinės gamybos sodams ir uogynams;

mišriems sodams iki 0,5 ha dydžio.

Varpinių javų pasėlių, linų, ankštinių javų, grikių, rapsų, garstyčių, kmynų, burnočių pasėlių tankumo skaičiavimas atliekamas naudojant kalibruotą kvadratinį rėmelį $500 \text{ mm} \times 500 \text{ mm} = 0,25 \text{ m}^2$. Leistina didžiausia kraštinės ilgio paklaida $\pm 5 \text{ mm}$. Rėmelio gamybai naudojamas lengvas metalinis vamzdelis. Augalų tankumo pasėliuose nustatymo atveju, skaičiuojamas augalų kiekis vnt./m².

3.1 Pasėlių tankumo skaičiavimas, kai sertifikuojamo lauko dydis iki 5 ha.

Nustatome augalų skaičių viename kvadratiniam metre. Tai atliekame keturiuose $0,25 \text{ m}^2$ ploto aikštelėse eidami išilgai lauko (1 pav.).

1 pav.

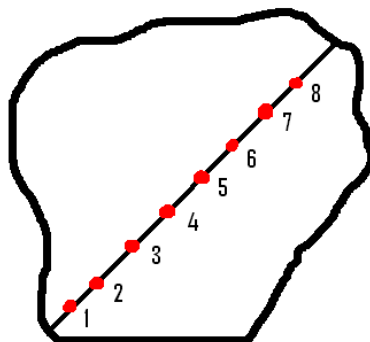
 VšĮ „Ekoagros“	AUGALŲ TANKUMO SKAIČIAVIMO PROCEDŪRA PR-06	Leidimo Nr. 4	Lapas 4 iš 6 lapų
		Data: 2010-05-19	

Suskaičiuojame 1 m² esančius augalus pagal žemiau pateikiamą lentelę:

Eilės numeris	Augalų skaičius 0,25 m ²
1	X1
2	X2
3	X3
4	X4
Viso 1 m ²	SUM (X1+X2+X3+X4) = X5 vnt./m ²

3.2 Pasėlių tankumo skaičiavimas, kai sertifikuojamo lauko dydis didesnis nei 5 ha.

Tai atliekame aštuoniose 0,25 m² ploto aikštelėse eidami išilgai lauko (2 pav.).

2 pav.

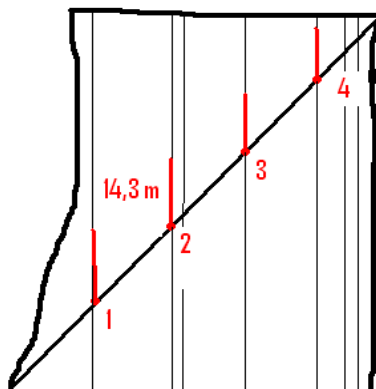
Suskaičiuojame 1 m² esančius augalus pagal žemiau pateikiamą lentelę:

Eilės numeris	Augalų skaičius 0,25 m ²
1	X1
2	X2
3	X3
4	X4
5	X5
6	X6
7	X7
8	X8
Viso 1 m ²	SUM (X1+X2+...+X8) / 2 = X9 vnt./m ²

3.3 Bulvių ir daržovių augalų tankumo nustatymas, kai sodinama/sėjama 70 cm tarpueiliais.

Nustatome augalų skaičių viename kvadratiname metre. Matavimai atliekami tik metrologiškai patikrinta matavimo juosta, kuri yra ne mažesnės kaip II tikslumo klasės. Augalus skaičiuojame eidami išilgai lauko keturiose vagose po 14,3 m ilgio (3 pav.).

 VšĮ „Ekoagros“	AUGALŲ TANKUMO SKAIČIAVIMO PROCEDŪRA PR-06	Leidimo Nr. 4	Lapas 5 iš 6 lapų
		Data: 2010-05-19	

3 pav.

Suskaičiuojame 1 m² esančius augalus pagal žemiau pateikiamą lentelę:

Eilės numeris	Augalų skaičius 10 m ² (14,3 m ilgio vagoje)
1	X1
2	X2
3	X3
4	X4
Viso 1 m ²	SUM (X1+X2+X3+X4) / 40 = X5 vnt./m ²

Pastaba. 14,3 m matavimo atstumą gauname, pritaikius formulę $A = B/C$,

čia A – pasirenkamos eilės ilgis m;

B – mėginių plotas m² (pasirinkome 10 m², nes tokio ploto pakanka nustatyti tiksliam augalų skaičiui);

C – plotis tarp eilių m.

Tokiu atveju, $A = 10 \text{ m}^2 / 0,7 \text{ m} = 14,3 \text{ m}$ ilgis.

Koeficiento, kurio vertė 40 paaiškinimas - keturi matavimai 14,3 m ilgio vagose sudaro 40 m² plotą, t. y. $40 \text{ m}^2 / 40 = \text{augalų skaičius vnt./m}^2$

Ši formulė naudojama, jei sodinama ar sėjama ne tik 70 cm tarpueiliais, pvz. daržovės pasėtos 45 cm tarpueiliais. Naudojame tą pačią formulę $A = B/C$. Tokiu atveju, $A = 10 \text{ m}^2 / 0,45 \text{ m} = 22,2 \text{ m}$ ilgis. Taigi vadovaudamiesi 3 pav. suskaičiuojame augalus, eidami išilgai lauko keturiose vagose po 22,2 m ilgio.

3.4 Medžių tankumo sodų ir uogynų plotuose nustatymas.

Tankumas apskaičiuojamas einant įstrižai lauku keturiose vietose po 100 m². Priklausomai nuo pločio tarp eilių, pasirenkamas bandomasis medžių/uogakrūmių eilės ilgis pagal formulę $A = B/C$, čia:

A – pasirenkamos eilės ilgis m;

 VšĮ „Ekoagros“	AUGALŲ TANKUMO SKAIČIAVIMO PROCEDŪRA PR-06	Leidimo Nr. 4	Lapas 6 iš 6 lapų
		Data: 2010-05-19	

B – mėginių plotas m^2 (pasirinkome $100 m^2$, nes tokio ploto pakanka nustatyti tiksliam augalų skaičiui);

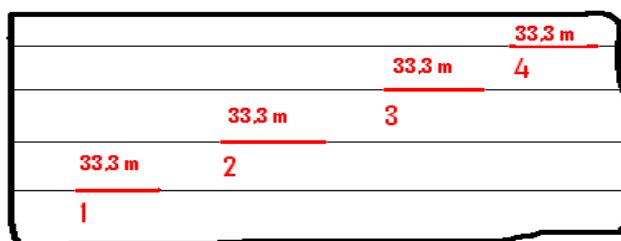
C – plotis tarp eilių m.

Pavyzdys:

B - $100 m^2$; C - 3 m

$A = 100/3 = 33,3 m$

Suskaičiuojame medžius/uogakrūmius 33,3 m eilėje, 4 vietose (4 pav.) ir surašome į lentelę:

4 pav.

Eilės numeris	Augalų skaičius $100 m^2$ (vienoje eilėje 33,3 m)
1	X1
2	X2
3	X3
4	X4
Viso $400 m^2$	SUM (X1+X2+X3+X4)=X5 vnt./ $400 m^2$

Paskaičiuojame kiek augalų bus 1 ha:

$X5 \times 25 = X6$ vnt./1 ha, čia 25 yra perskaičiavimo koeficientas, nes $400 m^2$ sudaro 25-ąją dalį hektaro.

Pastaba. Braškių, žemuogių ir kitų uogynų, auginamų tarpueiliais, tankumas skaičiuojamas pagal tą pačią metodiką, kaip bulvės ir daržovės, o jeigu auginama ežiose ar lauke - lankelio pagalba, kaip ir javų tankumo skaičiavimo atveju.

Augalų tankumo skaičiavimo rezultatai yra įforminami „Augalų tankumo skaičiavimo aktas“ forma (F-101).

4. ATSAKOMYBĖ

Už procedūros veiksmų įvykdymą atsakingi padalinių vadovai ir darbuotojai atliekantys veiksmus.